

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2017. június 19. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. január 09. napján kihirdetett 41(I.)Kb.910/2015/44. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményeit 6 rendbeli - egy esetben folytatólagosan elkövetett - hivatali visszaélés büntettének (Btk. 305. § a./ pont) és 6 rendbeli - 4 esetben folytatólagosan elkövetett - hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. január 9. napján kihirdetett 41(I.)Kb.910/2015/44. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki 5 rb. a Btk.305.§ c) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntettében, valamint 5 rb. ebből két esetben folytatólagosan elkövetett, a Btk.345.§ -ába ütköző hamis magánokirat felhasználásának vétségében, ezért - halmazati büntetésül - 1 évi és 2 hónapi börtönbüntetésre, 150 napi tétel, napi tételenként 1.200,- ft, összesen 180.000,- ft pénzbüntetésre, 359.500,- ft vagyonekobzásra, valamint lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés végrehajtása esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. A pénzbüntetés megfizetésére 10 hónapi részletfizetést engedélyezett. A pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egyhavi részlet megfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett a szabadságvesztésre történő átváltoztatásra. Ezen túlmenően rendelkezett az eljárás során lefoglalt számlák lefoglalásának megszüntetéséről, és az iratokhoz történő csatolásáról, továbbá kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 224.979,- ft bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A védő három napi gondolkodási időt tartott fenn, de a törvényes határidőn belül jogorvoslati nyilatkozatot nem tett. A vádlott a részére kézbesített ítélet ellen a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be felmentésért, illetve enyhítésért.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.218/2017/1. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét - tanácsülésen -változtassa meg, és a vádlott közbizalom elleni bűncselekményeit 7 rb.- ebből négy esetben folytatólagosan elkövetett - hamis magánokirat felhasználása vétségének minősítse, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét

hagyja helyben. A másodfokú ügyészség átiratában kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács által megállapított, megalapozott tényállás megváltoztatására a másodfokú eljárásban nincs törvényes ok, ezért a vádlott által bejelentett, a tényállást felmentés érdekében támadó fellebbezése nem vezethet eredményre. A vádlott terhére megállapított összesen 5 rb., ebből 2 esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségével kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogi minősítés nem felel meg a 36/2007. számú Büntető Kollégiumi véleményben foglaltaknak. Az I. tényállási pont szerint a vádlott 2009. július 24-i és 2009. októberi időponttal két hamis tűzvédelmi, műszaki leírást készített. A módosításra irányuló engedélyezési eljárásban 2011. augusztus 27-i dátummal újabb hamis tűzvédelmi, műszaki leírást készített és erről valótlan tartalmú számlát is kiállított. A cselekmények azonban az eltelt két év miatt nem olvadnak a folytatólagosság egységébe, így 2 rb. mindkét esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége valósult meg. A III. tényállási pont szerint a vádlott 2010. július 27-én hamis tűzvédelmi műszaki leírást készített, és erről is valótlan tartalmú számlát állított ki, így a helyes minősítés 1 rb. folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége. A IV. tényállási ponttal kapcsolatban utalt arra, hogy a vádlott 2010. július 27-én, de a III. tényállástól eltérő hatósági ügyben készített hamis tűzvédelmi műszaki leírást, és állította ki arról a valótlan tartalmú számlát, így 1 rb. folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége a helyes minősítés. Indítványozta az ügyészség a súlyosító körülmények kiegészítését a folytatólagos elkövetéssel. Utalt arra, hogy az elsőfokú katonai tanács a büntetéseket - azok célját szem előtt tartva - megfelelően szabta ki, ezért az enyhítést célzó fellebbezés sem vezethet eredményre.

A vádlott által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, és az azt megelőző bíróság eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált, a Be. 360.§ (4) bekezdés alapján tanácsulésen járt el.

A vádlottnak a felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A katonai tanács mind a vádlott, mind pedig tanúk esetében törvényes figyelmeztetéseket alkalmazott, a kiemelt jelentőségű ügy miatt is folyamatban lévő tárgyalást a három hónapot meghaladó időköz miatt, majd az ülnökök személyében beállt változásra figyelemmel előlről kezdte. Megfelelő formában ismertette az okirati bizonyítékokat, illetve bizonyos tanúvallomásokat azok felolvasásával tett a tárgyalás anyagává. Az elsőfokú bíróság az egyéb eljárási szabályokat is betartotta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően és értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a tárgyaláson nem kívánt érdemi vallomást tenni. Ezért a nyomozás során tett vallomásai kerültek felolvasásra, amelyben a vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekmények elkövetését anélkül, hogy érdemi védekezést terjesztett volna elő. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a tényállást a vádlott tagadásával szemben a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomása, a felolvasással a bizonyítás anyagává tett tanúvallomások, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, valamint az igazságügyi írásszakértői vélemények alapján állapította meg. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 7. oldal 2. bekezdésétől a 9. oldal végéig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy a vádlottnak a nyomozás során tett egyszerű, bizonyítékokra nem hivatkozó tagadásával szemben miért az egymást erősítő, alátámasztó nagyszámú tanúvallomást, okirati bizonyítékokat illetve igazságügyi írásszakértői véleményeket fogadta el a tényállás alapjául.

A Be.351.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott fellebbezésében új tényre, új bizonyítékra nem hivatkozott. Valamely konkrét megalapozatlansági okot sem jelölt meg. Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a vádlottnak a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére, és ezen keresztül felmentésre irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, kisebb részben tévedett azonban a cselekmények jogi minősítését illetően.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az I. tényállási pont tekintetében az óvoda építéséhez kapcsolódó hamis magánokiratok felhasználása folytatólagos egységet nem alkotnak, a két évvel későbbi módosított építési engedélyezés okiratainak felhasználásával. Így a 2009. július 24-i és 2009. októberi keltezéssel ellátott két hamis tűzvédelmi műszaki leírás felhasználása és annak alapján a szakhatósági engedély kiadása 1 rb. folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségeként minősül. A Kúria 36. sz. Büntető Kollégiumi véleményében kifejtettek szerint a hamis magánokirat felhasználása folytatólagosan elkövetett, ha a hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú - ugyanazon vagy több - magánokiratot ugyanazon jogviszonyból származó jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának, vagy megszűnésének bizonyítására többször használják fel, és a folytatólagosság egyéb törvényi feltételei is fennállnak. Ezért módosított építési engedélyezés kapcsán készült hamis tűzvédelmi, műszaki leírás felhasználása az előzőtől elkülönül, azonban ez is 1 rb. folytatólagos cselekményként minősül, mert a vádlott 2011. októberében hamis tartalmú számlát is kiállított munkadíja legalizálásaként.

A II. tényállási pontban írt cselekmény során a vádlott egyetlen jogviszonyhoz kapcsolódóan egy hamis tűzvédelmi műszaki leírást készített, és használt fel az engedélyezés során, így a cselekmény 1 rb. hamis magánokirat felhasználása vétségeként minősül.

A III. tényállási pontban írt cselekmény szerint a vádlott a bevonattechnikai üzem tervezéséhez kapcsolódóan hamis tűzvédelmi leírást, a hiánypótlás kapcsán a kiegészített változatát, valamint a munkadíjat ellentételező hamis számlát készített, illetve használt fel, így magatartása 1 rb. folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásaként minősül.

A IV. tényállási pontban írtak szerint a vádlott a szolgáltatóház építéséhez kapcsolódóan hamis műszaki leírást készített és használt fel az engedélyezés során, majd a megbízó felé egy hamis számlát is átadott, így a cselekmény minősítése 1 rb. a Btk.345.§ -ba ütköző folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége.

Az V. tényállási pont szerint a vádlott a családi ház építéséhez kapcsolódóan egy hamis tűzvédelmi műszaki leírást készített és használt fel az engedélyezés során, így cselekménye 1 rb. hamis magánokirat felhasználása vétségeként minősül.

A Kúria BH.2016/260. számú eseti döntésében foglaltak szerint, amikor a hivatalos személy ugyanabban az ügyben szegi meg a kötelességét többször is, és a célja az, hogy ugyanannak a

személynek szerezzen előnyt, vagy okozzon hátrányt, a részcselekmények egységet alkotnak. Amennyiben pedig különböző ügyekben szegi meg a kötelezettségét, cselekményei halmazatot valósítanak meg abban az esetben is, ha ugyanazon személy érdekében vagy sérelmére követi el, kivéve, ha a folytatólagosság törvényi feltételei fennállnak. A I. tényállási pontban írt cselekményben az óvárosi óvodához kapcsolódóan, de két külön ügyben - két év időbeli eltéréssel - szegte meg a vádlott hivatali kötelezettségét, így a hivatali visszaélése is 2 rb.. A III. tényállási pontban egyazon engedélyezési eljáráshoz kapcsolódóan a vádlott az alap és a hiánypótlás miatti kiegészítő műszaki leírás kapcsán is megszegte a hivatali köteletségét. A folytatólagosság feltételei fennállnak, így ez a cselekménye 1 rb. folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélésként minősül.

A Btk.305.§-ában írt hivatali visszaélést az a hivatalos személy követi el, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, vagy jogtalan előnyt szerezzen a) hivatali köteletségét megszegi, b) hivatali hatáskörét túllépi, vagy c) hivatali helyzetével egyébként visszaél. A hivatali helyzettel történő egyéb módon visszaélés a legális hivatali funkcióból eredő jogosítványok rendeltetésükkel ellentétes gyakorlását jelenti. A vád tárgyává tett vádlotti cselekmények esetében azonban a bűncselekmény már azzal megvalósult, hogy a vádlott mást az engedélyezésre jogosult hatóság tagja a nyilvánvaló kizárási ok ellenére maga készítette el az engedélyezés alapjául szolgáló műszaki leírást. Ez a vádlotti magatartás azonban a hivatali köteletség megszegését jelenti. A vádlott a Btk.459.§ 11.k. pontja alapján minősül hivatalos személynek.

Ezért az előzőek alapján Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlott cselekményeit 6 rb. - egy esetben folytatólagosan elkövetett - a Btk.305.§ a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntettének, és 6 rb. - négy esetben folytatólagosan elkövetett - a Btk.345.§-ába ütköző hamis magánokirat felhasználása vétségének minősítette.

A vádlottnak az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezése sem alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket, és nem tévedett, amikor a bűncselekmények nagyobb számú halmazatát megvalósító vádlottal szemben a rendelkező részben írt börtönbüntetést szabta ki. A nagy számú enyhítő körülményre, így különösen arra figyelemmel, hogy a vádlott 3 gyermek eltartásáról gondoskodik, helyes a kiszabott szabadságvesztés tartama. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor lehetőséget látott a szabadságvesztés büntetés próbaidőre történő felfüggesztésére. A katonai tanács a próbaidő tartamát is törvényesen állapította meg. A bűncselekményeket anyagi haszonszerzés érdekében megvalósító vádlottal szemben nem volt mellőzhető a pénzbüntetés kiszabása, és ennek során törvényesen került meghatározásra a napi tételek száma, míg a napi tétel összege tükrözi a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyait. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a nagyobb számú hivatali bűncselekményt elkövető vádlott magatartásával méltatlanná vált a rendfokozat viselésére és őt lefokozás katonai büntetéssel is sújtotta. Az elsőfokú bíróság a Btk.74.§ (1) bekezdés a) pontja alapján indokoltan rendelt el vagyonekobzást a vádlottal szemben a jogellenes gazdagodása erejéig.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helyben hagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. június 19.

. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2017. június 19.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül
Iván Erika
bírószági ügyintéző